

Türkiye Elektrik Kurumu Kanun Tasarısının Millet Meclisi Geçici Komisyonunca Kabul Edilen Metni

BÖLÜM — I

Genel hükümler

Hnknkî bünye

MADDE 1 — Bu kanunla, Türkiye Elektrik Kurumu adında, tüzel toğiliğe sahip faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğa sermayesiyle sınırlı bir iktisadi Devlet Teşekkülü kurulmuştur. Teşekkül, bu kanunla 440 Sayılı Kanuna ve sözü geçen kanunlar hükümleri saklı olmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir. Merkezi Ankara'dadır, ilgili olduğu Bakanlık Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır.

Tarifler

MADDE 2 — Bu kanunda geçen :

- a) «Teşekkül» deyimi Türkiye Elektrik Kurumunu (Kısaltılmış adı TEK)
- b) «Müessese» deyimi Türkiye Elektrik Kurumuna toağlı ve tüzel kişiliğe sahip işletme veya işletmeler grubunu,
- c) «Teşekkül işletmesi» deyimi Türkiye Elektrik Kurumu tüzel kişiliğine izafeten çalışan elektrik enerjisi üretim, iletim, dağıtım ve satış ünitelerini,
- d) «Müessese işletmesi» deyimi müessese ler tüzel kişiliklerine izafeten çalışan elektrik enerjisi üretim, iletim, dağıtım ve satış ünitelerini,
- e) «iştirak Deyimi» sermayesinin yarısından fazlası genel ve katma bütçeli idarelerle iktisadi Devlet Teşekkülleri dışındaki ortaklara ait ve özel hukuk hükümlerine göre kurulan ortaklıklardaki TEK'ln payını.
- f) «Bakanlık» deyimi l nci madde uyarınca Türkiye Elektrik Kurumunun ilgili olduğu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıını,
- g) «Enterkonnekte» deyimi memleketin tamamının veya bir kısmının yük merkezlerini ve enerji üretim santral veya santrallerini bağlayan yüksek gerilim sistemini,
- h) «Oto Prodüktör» deyimi kendi faaliyet konusunun elektrik enerjisi ihtiyaçlarını karşılamak için üretim tesisleri kurup enerji üreten gerçek ve tüzel kişileri,
- i) «Köy» deyimi, nüfusu 150 den az olan yerler dâhil olmak üzere Köy Kanununun uygulandığı yerleri, ifade eder.

BÖLÜM — H

Faaliyet konulan ve amaç

Faaliyet konulan

MADDE 3 — TEK'in faaliyet konulan aşağıda gösterilmiştir :

Bu kanunda yazılı istisnalar dışında tekeli altında olmak üzere yurdun ihtiyacı bulunan elektrik enerjisinin üretim, iletim, dağıtım ve ticaretini yapmak. Bu amaçla,

- a) 30/9/1960 tarih ve 91 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye'nin genel elektrikleştirme plân ve programlarını hazırlamak,
- b) Elektrik enerjisinin üretim, iletim, dağıtım ve ticareti için gereken her türlü etüt ve projeler ile inşaat ve tesislerini yapmak, yaptırmak, istatistik bilgilerini toplamak,
- c) Tesisler işletmek ve bunlarla ilgili her türlü maddeleri tedarik etmek,
- d) Sadece kendi bakım ve onarım ihtiyacı için gerekli tesis ve makinaları bulundurmamak bu maksatla kurulmuş tesis ve makinaların kapasitelerini değerlendirmek,
- e) Bu kanunun 5 ve mütaakip maddelerinde esaslara göre köy elektrikleştirilmesi yapmak,
- f) d ve c fıkralarında yazılı tesislerin kurulması için lüzumlu elektrik makina, cihaz ve malzemesi üzerinde etüt ve araştırma yapmak ve özel ve diğer Devlet teşekküllerinin imkânlarını göz önüne almak suretiyle, lüzum halinde bunları memleket içinde imal etmek,
- h) Yukardaki faaliyetlerle ilgili olmak üzere iştiraklerde bulunmak,

Köy elektrikleştirilmesi işleri

MADDE 4 — Köy elektrikleştirilmesi TEK'in görevlerinden olup bu hizmet aşağıdaki kaynaklardan sağlanan ve ayrı bir hesapta tutulan, döner sermaye fonu ile karşılanır. Bu fon köy veya köyler grubuna elektrik verebilmek için kurulmuş olan yüksek gerilim merkezlerinden sonraki tesislerde kullanılır.

- a) Devletçe her yıl köy elektrikleştirilmesi için ayrılıp TEK'e verilecek ödenekler,

b) Köylerin elektrik tesislerine alt ilk keşif bedeli tutarının en az % 25 oranında peşinen ödyeceklerl paralar,

c) Elektrik tesis maliyetlerinin "bakiyeleri için tarife yolu ile köylerden 30 senede faizsiz geri alınacak meblâğlar,

d) Köy elektrikleştirilmesi amacı ile temin edilen krediler ve yapılan hibeler.

Bu fondan yapılacak tahsisler fonun yürütülmesi muhasebesi ve kontrolü teşekkülün ilgili olduğu Bakanlık, Maliye, içişleri ve Köy işleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle tesbit edilir.

TEK'in bñk&nlariyle yapılan köy elektrik işleri

MADDE 5 — TEK ekonomik gelişmesi bakımından kârlılık mülâhaza ettiği köylerde elektrikleştirmeyi bizzat kendi malî imkânlarıyla yapar. Bu gibi köylerde köy elektrikleştirilmesine alt fondan hiçbir ayırım yapılmaz.

Köy elektrikleştirilmesi proje masraflarının karşılanması

MADDE 6 — Köy elektrikleştirilmesi işlerine ait etüt, plân ve projeler hususunda yapılacak bütün masrafları karşılamak üzere, Devlet Bütçesinden ayrılan madde 4. a) dakl ödeneğin % 10'u nisbetinde bir ödenek TEK tarafından münhasıran etüt ve proje işlerine sarf edilir. Ve bu masraflar köy elektrik tesislerinin maliyetine intikal ettirilmez.

Köy elektrikleştirilmesi işleri tüzüğü

MADDE 7 — Köy elektrikleştirilmesi işlerinde, bakanlıklararası ilişkiler ve koordinasyon; mevcut tesislerin genişletilmesi, köylerde abonelere uygulanacak tarife esasları ve köy elektrikleştirilmesin! ilgilendiren diğer hususlar ve öncelikler bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en çok bir yıl içinde iççileri, Maliye, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Köy işleri bakanlıklarınca müştereken hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir tüzük düzenlenir.

MADDE 8 — Köy elektrik tesislerinin proje ve inşaatı, genel şartnamelerine uygun olarak TEK tarafından yapılacaktır.

Madde 4 uyarınca finanse edilen köy elektrik tesisleri, köy idaresi tarafından işletilecek ve TEK'in teknik kontrolüne tabi olacaktır.

BÖLÜM : HI

Man hükümler Sermaye

MADDE 9 —> TEK'in kuruluş sermayesi 10 milyar liradır. Bu sermaye, gerekli haller-

de, kanunla artırılabilir, sermayenin tamamı Devlete aittir.

Bu sermaye aşağıdaki gösterilen kaynaklardan sağlanır.

a) Bu kanunun geçici 1 ve 2 nci maddeleri gereğince teşekküle devredilen net sermaye,

b) Genel bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak ödemeler,

c) Yülık kârlardan bu kanunun 6 ncı maddesi ve diğer kanunlar uyarınca ayırımlar yapıldıktan sonra kalacak bakiyeler.

Kârın dağıtımı ve yedek akçeler

MADDE 10 — Yülık kârdan ödenmiş sermayenin % 20 sine ulaşınca kadar % 5 genel yedek akçe ve 440 sayılı Kanunun SOncu maddesi gereğince ikramiye payı ayrıldıktan sonra kalanın % 10 u nominal sermayenin % 10 na varıncaya kadar olağanüstü yedek akçe olarak ayrı-

nır. Müesseseler kârlarından da yukarıdaki şekilde ayırımlar yapılır. Yukarıdaki ayırımlar yapıldıktan sonra kalan kâr müesseselerde teşekküle, teşekkülde ise sermayenin tümü ödendikten sonra Hazineye verilir.

Yülık kârlar üzerinde 468 sayılı Kanun gereğince T.B.M. Meclisince yapılacak denetim sonucu Resmî Gazetede yayınlanıncaya kadar her hangi bir tasarrufta bulunulamaz. Ancak yülık programlar uyanca TEK sisteminin gelişmesini sağlamak üzere TEK'in sermayesi tamamen ödendikten ve gerekli yedek akçeler tamamen ayrıldıktan sonra, TEK ve müesseselerinin kalan kârları, Hazinece TEK'e borç olarak bırakılır. Bu suretle TEK'e verilen borç mümkün olan en kısa zamanda kanuni yollarla artırılan sermayeye mahsubedilir. Bundan sonra artan kârlar Hazineye devrolunur. jözel kanunlarında ödeme zamanı belli edilen" hallerde bu ödemeler, henüz tasvibedilmemiş, bilançolara göre geçici olarak yapılır ve" tasvibedileu bilançoların Resmî Gazetede yayınlanmasından sonra gereken düzeltme yapılır. Bu düzeltmeden dolayı her hangi bir zam, ceza uygulanmaz.

Hesap dönemi

MADDE 11 — TEK'in hesap dönemi takvim yılıdır.

Diğer malî konular

MADDE 12 — işletme bütçeleri, faaliyet raporları, fiyat ve tarifeler yatırım ve finansman işleri, bilanço ve netice hesapları, 12/3/1964 tarihli 440 ve 441 sayılı kanunlara göre yürütü-

lür. Yatırım ve finansman programlarında 30/9/1960 tarih ve 9] sayılı Kanun cezaları di uygulanır.

BÖLÜM — IV

Yönetim

Yönetme ve temsil

MADDE 13 — TEK, bu kanun ile diğer mevzuat hükümleri ve yönetim kurulu kararları uyarınca genel müdür tarafından yönetilir. Teşekkül, idare ve kaza mercilerinde ve üçüncü şahıslara karşı genel müdür temsil eder.

Yönetim Kurulu

Kuruluş

MADDE 14 — TEK'in Yönetim Kurulu :

- a) Genel Müdürlük teşekkülünün Genel Müdür yardımcılarında ilgili bakanca belirtilecek birisi,
- b) Maliye Bakanlığının inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
- c) Bakanlığın inhasıyla Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye, olmak üzere dört kişiden müteşekkildir. Yönetim Kurulunun Başkanı Genel Müdürdür.

Kurul başkan ve üyelerinin nitelikleri hakkında 440 sayılı Kanun ve tüzüğü hükümleri uygulanır.

Genel Müdür dâhil, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacaklarla, Bakanlıkça inha edilecek üyenin, teşekkülün faaliyet konularıyla ilgili çeşitli ihtisas kollarının gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip kimselerin bir kurulda toplanması esas ve ilkesine göre inhası, Maliye Bakanlığınca inha olunacak üyenin ise, teşekküle tahsis olunan sermayenin en verimli şekilde işletilmesini sağlayacak mail, iktisadi bilgi ve tecrübelere sahip bulunması şarttır.

Genel Müdürlük, teşekkül bünyesinden Yönetim Kuruluna katılacak üye tayinlerindeki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri 3 yıl olup sürelerini dolduranlar tekrar atanabilirler. Niteliklerini yitirenler atanmalarındaki usule göre süre dolmadan da değiştirilirler. Bunların yerlerine getirilenler değiştirilen üyenin süresini tamamlarlar

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 15 — TEK'in en yüksek seviyede yönetme ve karar alma organı olan Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

1. Kalkınma Plânına ve yıllık programlarına uygun olarak Genel Müdürlükçe hazırlanacak

uzun vadeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını karara bağlamak,

2. Bakanlığın onaylamasına sunulacak ta mamlama yatırımları hakkında teklifte bulunmak,
3. idame ve yenileme yatırımları hakkında karar vermek,
4. Yatırım ve finansman programlarında yıl içinde yapılacak değişiklikleri incelemek, gerekli kararları alarak ilgili mercilere teklifte bulunmak,
5. Teşekkül ve müesseselerinin işletme bütçe ve kadrolarını aynen veya değiştirerek onaylamak, ihtiyaç halinde yıl içinde gerekli değişiklikleri yapmak,
6. Teşekkül ve müesseselere ait bilançolarla netice hesaplarını tasvibederek ilgili mercilerin onayına sunmak, yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak faaliyet raporlarını düzenlemek,
- 7 Bu kanun ve genel hükümlere göre ayrılması gerekli ihtiyat ve karşılık (provizyon) miktarları ile kârın tahsis yerlerini tesbit etmek ve teklifte bulunmak.
8. Genel Müdürlük tarafından sunulacak 3 aylık faaliyet raporlarını ve burada teşekkül ve müesseselerinin o devreye ait malî vaziyetini gösteren mizan, cetvel, teşekkülle ilgili olarak düzenlenen diğer rapor, belge ve istatistik gibi verileri inceliyerek icabında Genel Müdürlüğe gerekli direktifleri vermek,
9. Teşekkülün borçlanması için vâki olacak teklifleri inceliyerek borçlanma şartlarını ve limitini tesbit edip Genel Müdürlüğe yetki vermek,
10. Teşekküle bağlı müesseselerin kurulması hususunda karar vermek, statülerini tesbit etmek ve gerekli hallerde değiştirmek,
11. A) Müesseselerin yönetim komitelerine alınan kararlardan 440 sayılı Kanunla özel kanunlar ve tüzük hükümlerine göre Yönetim Kurulu kararını gerektiren konularla ilgili olanları inceliyerek karar vermek,
B) 440 sayılı Kanun ve tüzüğü uyarınca, Yönetim Kurulu onayı alınması gerekmeyen konularla ilgili olarak müesseseler yönetim komitelerince alınmış kararlardan mevzuat ve Yönetim Kurulu prensip kararlarına uygun olmayanlar üzerinde Genel Müdürlükçe yapılacak teklifler dolayısıyla, inceleme yaparak, gerekirse karar iptal etmek,
12. iştirakler yapılması, icabında devir veya tasfiyesi hususunda Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

13. Teşekkül ve müesseselerin faaliyet konularına giren yeni teşebbüsler üzerinde incelemelerde bulunmak, kuruluş halindeki işletmelerin idare tarzlarını ve çalışma esaslarını tesbit etmek, bütçe ve kadrolarını onaylamak, bunlarla ilgili yatırım faaliyetlerini izlemek; bu 440 sayılı Kanunda belirtilen amaca ulaşacak şekilde çalışma imkânını kaybeden ve çalışmalarını teşekkül veya müessesenin anafaaliyet konulan bakımından zorunlu olmıyan işletmelerin kapatılmasına karar vermek, elden çıkarılması gereken işletmeler hakkında Bakanlık yolu ile Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak,

14. Yurt içinde şube, açma ve kapamaya karar vermek ve bunların faaliyet sınırları ile yetki ve çalışma esaslarını tesbit etmek,

15. 440 sayılı Kanunun 25nci maddesi gereğince Genel Müdürlükçe hazırlanacak personel yönetmeliğini inceliyecek Bakanlığın tasvibi ne sunmak, teşekküle müessese ve işletmeler personelinin görev, sorumluluk ve yetki sınırlarını belirten çalışma esasları yönetmeliği ile diğer yönetmelikleri inceleyip onaylamak,

16. Teşekkül ve müesseselerin işleri icabı gayrimenkuller üzerinde aynî haklar tesisi, kaldırılması veya değiştirilmesi mahiyetindeki tasarruflar hakkında karar vermek,

17. 440 sayılı Kanunun 24ncü maddesinin 2 nci fıkrası saklı kalmak üzere teşekkülün ve müesseselerin mal ve hizmet fiyatlarını tesbit etmek,

18. Teşekkülün ve müesseselerin leh ve aleyhindeki dâvaları teşekkül ve müesseseler için menfaat mülâhaza edildiği takdirde sulh ve tahkim yoluyla halletmek, dâvadan vazgeçmek, dâvayı takip veya temyiz etmemek hususunda karar vermek,

19. Tahsili mümkün olmıyan alacakların silinmesine karar vermek,

20. Teşekkül ve müesseselerin alım, satım ve ihale işlerinin tabi olacağı genel prensipleri ve çeşitli kademelerde kullanılabilen yetki limitlerini tesbit etmek,

21. Teşekkül genel giderlerinden teşekküle ve müesseselerin her birine düşen hisselerin dağıtım esaslarını tesbit etmek,

22. Teşekkül ve müesseselerin ürettikleri mal ve hizmetlerle ilgili fuar ve sergilere iştirak etme konularında karar vermek,

23. a) Teşekkül personelini atamak, gerektiğinde bu yetkiyi kısmen alt kademelere devretmek,

b) Müessese müdürleri ile yardımcılarını atamak ve müessese idarecileri arasından yönetim komitesine katılacakları seçmek,

24. Teşekkül ve müesseselerin tüzel kişilikleri adına imza atmaya yetkili olanları genel müdürlüğün teklifi üzerine, tesbit ve yetkinin dercesini tâyin etmek,

25. 440 sayılı Kanunun 32nci maddesinde sözü geçen yasak ek görevler dışında kalan profesörlük, öğretmenlik görevlerinde çalışacaklarla ek görev olarak teşekkül iştirakçilerinden yalnız birinin idare meclisinde, murakıplığında veya tasfiye memurluğunda bulunacakları hakkında muvafakat veya karar vermek,

26. 440 sayılı Kanunun 3ncü maddesi uyarınca teşekkül ve müesseseler personeline verilecek yıllık ve olağanüstü ikramiyeler hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,

27. Bakanlar Kurulu kararıyla atananların görevlerinden doğan hususlardan dolayı haklarında kanuni kovuşturma yapılması gerektiği hallerde durumu Bakanlığa intikal ettirmek,

28. Bu kanunla diğer kanun ve tüzükler tarafından verilmiş görevleri yapmak,

29: Bu maddede yazılı olanlar dışında Yönetim Kurulu kararına bağlanması kurulca uygun görülen kanunlarla yönetmeliklerde Yönetim Kurulu kararı alınması belirtilen hususlar hakkında karar almak,

Yönetim Kurulu, bu maddenin 18, 19 ve 22 nci bentlerinde yazılı hususlarda Genel Müdürlük müessese müdürlerine kademeli olarak yetki verilmesini kararlaştırabilir. Bu kanunun 4 ve 7 nci maddeleri hükümleri saklıdır.

Yönetim Kurulunda sorumluluk

MADDE 16 — Yönetim kurulu başkan ve üyeleri teşekküle verilen sermayeyi ve sağlanan diğer kaynakları kârlılık ve verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanma ve değerlendirmede gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlardan sorumludur.

Genel müdür atanma

MADDE 17 — Genel müdür, 440 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi uyarınca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanır.

Görev ve yetkileri

MADDE 18 — Genel müdürün bağli görev ve yetkileri şunlardır :

1. Teşekkülü kanun ve tüzük hükümleriyle yönetim kurulu kararları dâhilinde yönetmek.

2. Teşekkül amaçlarının gerçekleştirilmesi için uygulanacak esaslar ve yapılacak işlemler

hakkında doğrudan doğruya kendisine bağlı görevlere direktif vermek ve bunlar tarafından getirilecek sorunlar üzerinde gerekli tedbirleri almak, mevzuata göre belirli mercilerin onayına ihtiyaç gösteren kararlar bu mercilerin onayına sunmak,

3. Kalkınma Plânını ve teşekkülün gelişme imkânlarını göz önünde tutarak hazırlıyacağı projeleri ilgili mercilere sunmak,

4. Teşekkül ve müesseselerinin; uzun vadeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını Kalkınma Plânı ile programlarına uygun olarak hazırlatıp yetkili mercilerin onayını sağlamak,

5. Teşekkül ve müesseselerine ait işletme ve bütçeleriyle kadroları, yıllık programdaki hedeflere uygun olarak ve gerektiğinde daha uzun devreler için hazırlatıp yönetim kuruluna sunmak,

6. Yatırım ve finansman programları ile işletme bütçelerinin uygulanma ve gerçekleştirilmelerini sağlamak ve faaliyet sonuçları hakkında ilgili mercilere bilgi vermek.

7. Teşekkül sermayesi ile diğer malî kaynaklarının amaca uygun olarak kullanılmasını sağlamak,

8. Teşekkül organizasyon plânının ve personel politikasının hazırlanmasını, yetkili mercilerin onayından sonra uygulanmasını ve geliştirilmesini sağlamak,

9. Teşekkül topluluğu içinde işbirliğini ve çalışma ahengini sağlamak,

Sorumluluğu

MADDE 19 — Genel müdür, bu sıfatıyla aldığı bütün karar ve icraatında gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlarından sorumludur.

Genel Müdür yardımcılarının atanması

MADDE 20 — TEK'de, genel müdüre işlerinde yardım etmek üzere üç genel müdür yardımcısı bulunur. Bunlar 440 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi uyarınca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile atanırlar.

Görev ve yetkileri

MADDE 21 — Genel müdür yardımcılarının görev ve yetkileri yönetim kurulu yönetmelik ve kararları ile sınırlı olup, bunlar genel müdürden aldıkları an direktife işbölümüne göre hareket ederler.

BÖLÜM — V

Koordinasyon

Koordinasyon sağlanması

MADDE 22 — Enerji üretimi sulama taşkın kontrolü ve diğer amaçları içine alan hidrolik tesislerin etüt istikşaf plânlama ve proje inşaat ve işletme safhalarında TEK-D.S.İ. ve diğer ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu, işbirliği tekerrürlerin önlenmesini ve tesislerin TEK veya D.S.İ. den birisi tarafından yapılarak yürütülmesini, su kaynaklarından âzami fayda (optimum) elde edilme prensibine göre Bakanlık sağlar.

BÖLÜM — VI

Müessese, işletme ve iştirakler

Genel hükümler

MADDE 23 — TEK'e bağlı müesseselerle işletmelerin kuruluşları teşekkülle müesseselerinin birbiriyle olan münasebetleri iştiraklerin yapılması ve yönetimleri hakkında 440 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Müessese personelinin atanmaları

MADDE 34 — a) Müessese müdürleri ve varsa müessese müdür yardımcılarının atanmaları ile müessese idarecileri arasından yönetim komitesine katılacak üç üyenin seçimi genel müdürün teklifi üzerine Teşekkül Yönetim Kurulu kararıyla yapılır.

Yönetim komitesine katılacakların seçiminde müessese faaliyetlerinin hâkim vasfı göz önünde tutularak, çeşitli fonksiyonları temsil eden görevlilerin bir komitede toplanması ilkesine uyulur.

b) Bakanlar Kurulunca belli edilecek müesseselerin yönetim komitelerine katılacak işçi üyeler, 440 sayılı Kanun ve tüzüğünde belirtilen esaslara göre seçilir.

c) Müessese müdür ile yardımcılarının yönetim komitesi üyeleri atanma veya seçilme usullerine göre değiştirilebilirler.

d) Müesseselerin diğer personelinin atanmaları teşekkül topluluğuna ait personel yönetmeliğine göre yapılır.

Müessese ve işletmelerin gözetimi

MADDE 25 — TEK kendisine bağlı olan müesseselerle, teşekkül ve müessese işletmeleri çalışmalarını kanun, tüzük ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlidir.

Bu maksatla, gerekli hallerde, müessese ve işletmelerin hesaplarını, istemlerini tetkik, teftiş ve tahkik ettirebileceği gibi iktisadi mali durum tesbitleri de yaptırabilir.

Tahkikatın selâmeti bakımından işten el çekirmeyi gerektiren hususlarda bu işlemin nasıl yürütüleceği, tetkik, teftiş ve tahkike yetkili organların görev ve yetkileri yönetim kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilir.

Müesseselerin, teşekkül Yönetim Kurulu kararı ile yürütülen işlemleri Bakanlıkça da teftiş ve icabında tahkike tâbi tutulabilir.

BÖLÜM : VII

Çeşitli hUkUmler

Tek'in dışında elektrik tesisleri kurulup
işletilmesi

Elektrik Üretimi ve iletimi

MADDE 26 — Tesisleri enterkonnekte sisteme bağlı bulunmayan belediyelere, köy ve diğer âmme hüviyetindeki hükmi şahıslara ve otoprodüktörlere TEK'in mütalâası alınmak şartıyla Bakanlık tarafından elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmak ve işletmek ruhsatı verilir.

Dağıtım

MADDE 27 — Belediyeler, köyler ve diğer âmme hüviyetindeki hükmi şahıslar dağıtım şebekelerini kendileri kurabilir ve işletebilirler. Ancak kendi yetkili organlarının kararı ve Tek'in idari meclisinin kabulü şartıyla işletmelerini tesisleriyle beraber devir zamanındaki kıymetler üzerinden Tek'e devredebilirler. Bu tesisler her hangi bir suretle geri verilemez ve Tek'li bünyesinde kalır.

Riayeti mecburi şartlar

MADDE 28 — Üretim, iletim ve dağıtım tesislerini kendileri kuran ve işleten belediyeler, köyler ve diğer âmme hüviyetindeki hükmi şahıslar bu tesislerini kurarken ve işletirken aşağıdaki şartlara riayete mecburdurlar :

a). Elektrik dağıtım ;'tesislerin)! (ihtiyaçlara göre ıslah, takviye ve tevsi etmeye devam etmek,

b) Tek'den satmaldığı elektrik enerjisi bedellerini Tek'le yapacağı sözleşmeye göre zamanında ödemek ve sözleşme şartlarına uymak.

Yukarda sayılan şartları yerine getirmek amacıyla belediyeler, köyler ve âmme hüviyetindeki hükmi şahıslar, elektrik satışından elde edecekleri tahmini gelirin % 5 inden az ol-

mıyan bir meblâğı her yıl bütçelerine bir fon olarak koymaya mecburdurlar. Adı geçen fon bütçede ayrı bir fasılda gösterilir ve bu meblâğ başka yere harcanmaz.

Belediyelerin ödenmeyen enerjiye alt belgelerin resmi belge sayılacağı

MADDE 29 — Satılan elektrik enerjisi bedellerinin ödenmesine dair TEK tarafından alıcıya yapılacak bildiri üzerine, bu bedellerin ödenmemesi halinde, TEK'çe düzenlenen ve alıcının tükettiği enerji miktarlarını ve bedellerini gösteren belgeler, icra ve iflâs Kanununun 68nci maddesinde yazılı belgelerden sayılır.

Çok amaçlı projelerin tahakkukundan TEK'den DSfye veyaj DSİ den TEK'e devredilecek hisseler

MADDE 30 .— TEK tarafından inşa edilen çok maksatlı projelerin sulama, feyezan kontrolü tesisleri D.S.I.'ye ve D.S.I. tarafından inşa edilen çok maksatlı projelerin enerji üretimi tesisleri TEK'e Bakanlıkça tesbit edilecek maliyet bedeli üzerinden devredilir.

Diğer kuruluşlara ait ilgili tesisler aynı esaslar dâhilinde D.S.I. veya TEK'e devredilir.

Haczolunmayan tesisler

MADDE 31 — TEK'in üretim, iletim ve dağıtım tesisleri haczolunamaz.

TEK tesislerinin korunması

MADDE 32 —. TEK tesislerini korumakla görevli olanlar bu görevlerini yerine getirmede, genel zabıtaya tanınmış olan hak ve yetkileri kullanırlar, Ancak, bu hak ve yetkileri genel zabıta memurları işe el koyuncaya kadar sürer. Bu görevliler ve bunların yetkileri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile içişleri Bakanlığı tarafından birlikte hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

Sokak, park, meydan gibi yerlerin aydınlatılması

MADDE 33 — Elektrik işletmeleri TEK tarafından yürütülen şehir ve kasabalarda sokak, park, meydan gibi umumi yerlerin aydınlatılması, bunlara ait proje ve tesisler, TEK'le belediyeler arasında düzenlenecek bir anlaşmaya göre, TEK tarafından yapılır.

Kadro

MADDE 34 — Kadrolar, işletme bütçelerinin ekini teşkil eder. Teşekkül ve teşekküle bağlı işletmelerin kadroları Genel Müdürlükçe; mties-

sese ve müesseselere bağlı işletmelerin kadroları müesseselerde hazırlanır. Mevzuat hükümlerine göre üst mercilerin kararına bağlı olanlar dışındaki kadrolar işletme bütçeleriyle birlikte yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

Personel rejimi

MADDE 35 — TEK ve müesseseleri ile işletmeleri personeli iktisadi Devlet Teşekkülleri personeli rejimine tabidir. Bu konuda yürürlükteki kanun, tüzük ve Bakanlar Kurulu kararları uygulanır.

Kaldırılan ve istisna edilen hükümler

MADDE 36 — a) Aşağıdaki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

1. 2805 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi (D) fıkrası ile 6 ncı maddesi,
2. 2819 sayılı Kanun,
3. 6200 sayılı Kanunun 28nci maddesi (E) fıkrası,

b) Aşağıdaki hükümlerin tou kanuna muhalif olanları yürürlükten kaldırılmıştır.

1. 2805 sayılı Kanunun 7 ve 9ncü maddeleri ile 8 ncı maddesinin (C) fıkrası,
2. 6200 sayılı Kanunun 33 ncü maddesi,
3. 4483 sayılı Kanun,
4. 1580 sayılı Kanunun 19ncü maddesi (4/A) bendi ile aynı maddenin 5 nci fıkrası,
5. 7116 sayılı Kanunun 9ncü maddesinin (F) fıkrası,
6. 6973 sayılı Kanun ile bu kanuna bâii maddeler ekliyen 7347 sayılı Kanun,
7. 3645 sayılı Kanun,
8. 4325 sayılı Kanun ile bu kanunu değiştiren 7004 sayılı Kanun.

c) Aşağıdaki hükümler «TEK» e uygulanmaz :

6973 sayılı Kanunun 7347 sayılı Kanunla değişik 3 ncü maddesinin (C) fıkrasının 2/a, 2/b ve 3 ncü bendi.

BÖLÜM — VII

Geçici hükümler

TEK'e devredilecek tesisler

GEÇİCİ MADDE 1 — a) Etibank Elektrik işletmeleri Müessesesi ile Elektrik İşleri Etüt idaresi her türlü hak -ve vecibeleri ve mukayyet değerleri üzerinden bütün aktif ve pasifleri,

b) Otoprodüktör tesisleri haricolmak üzere Etibanka ait bütün elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesisleri, bunlarla ilgili taşınır ve

taşınmaz mallar, iştiraklerdeki hisseleri mukayyet değerleri üzerinden her türlü hak ve vecibeleri,

c) Otoprodüktör tesisleri haricolmak üzere, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ait bütün elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesisleri ile bunlarla ilgili taşınır ve taşınmaz mallar, 31 ncı madde esasları dâhilinde tesbit edilecek maliyetlerden Bakanlar Kurulunca kabul edilmiş amortisman miktarları düşülerek elde edilecek bedeller üzerinden her türlü hak ve vecibeleri ile (birlikte TEK'e devredilir.

d) Etibank ve DSI'den TEK'e mukayyet değerleri ile devrolunan varlıklar, 440 sayılı Kanun gereğince, mâkul değerleri yansıtacak şekilde yeniden değerlendirilir.

Belediyeler ve filer Bankasından TEK'e devredilecek tesisler

GEÇİCİ MADDE 2 — a) Belediyelerin kurdukları birliklere ve ortaklıklara ait üretim ve iletim tesisleri,

b) iller Bankasına ait üretim ve iletim tesisleri devir sırasındaki kıymetler bütün hak ve vecibeleri ile birlikte TEK'e devrolunur. Bu devirler Bakanlıkça onaylanacak program gereğince bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 2 yıl içinde tamamlanır. Ancak, henüz inşası bitirilmemiş tesisler, bu süreye bakılmaksızın tamamlanmalarından sonra devrolunur.

GEÇİCİ MADDE 3 — Belediyeler ve Öler Bankasından TEK'e devrolunan tesislerin bedellerinin ödeme şekli aşağıda belirtilmiştir :

a) Tesisleri TEK'e devrolunan belediyelerin alacakları, bu belediyelerin iller Bankasına olan ve 691 sayılı Kanunla konsolide edilmiş bulunan borçları sebebiyle Hazineye kargı doğan taahhütlerine mahsubedilmek [suretiyle ödenir. Bakiye borç hakkında da (b) ifıkrası hükümü uygulanır. Bu ödeme şekil, 691 sayılı Kanuna göre konsolide edilmiş borçlar ile bu kanunun yürürlüğe girmesine kadar doğacak borçlar için uygulanır.

b) Hazineye borçlu olmıyan belediyelerin TEK'e devredilecek tesislerinin bedelleri bu belediyelere Hazine tarafından nakden ve bütçe ile belli edilecek yıllık taksitler halinde ödenir. Ancak, Hazinesinin alacaklı bulunduğu genel ye katma bütçeli idareler, iktisadi Devlet Teşekkülleri ve diğer kamu teşebbüslerine bu belediyelerin borçlu olmaları halinde bu ödemeler Hazinece mahsubat yapılır.

c) Belediyelerin iller Bankasına olan fon borcu da Hazine tarafından yılda en çok 12 milyar lira tutarında taksitler halinde bütçeye ko-

nulacak ödeneklerle iller Bankasına nakden ödenir.

d) İklzdere Santralının TEK'e -devri sebebiyle Dler Bankasına olan borç her yıl bütçeye konulacak ödeneklerle nakden ödenir. Ancak bu tesis için bütçeden yapılmış olan ödemeler bu borçtan indirilir.

GEÇİCİ MADDE 4 — Geçici 2nci maddeye göre TEK'e devredilecek varlıkların tesbiti ve devir bilançosunun düzenlenmesine ait işler, her defasında Bakanlık, Maliye Bakanlığı, ilgili kurum veya belediye ve TEK tarafından seçilecek birer üyeden kurulu bir kurul tarafından yapılır.

Bu heyet kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde yapılacak Devir Yönetmeliğine göre çalışır.

Bu yönetmelik, Başbakanlık, Maliye, içişleri, imar ve iskân bakanlıkları tarafından hazırlanır.

TEK'e geçecek personel

GEÇİCİ MADDE 5 — a) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Elektrik işleri Etüt idaresi ve Eübank Elektrik işletmeleri Müessesesi personeli ile Etibankın elektrik hizmetinde bulunan bütün personeli yeni bir tâyin işlemine lüzum kalmadan ücret, emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere TEK'e geçer.

b) Bu kanunun geçici 1 ve 2 not maddeleri gereğince Belediyeler, Devlet Su işleri Umura Müdürlüğü ve iller Bankasından TEK'e devrolunacak personel, TEK ile bu kuruluşların her biri tarafından müştereken tesbit olunur. Tesbit olunan bu personel, listeleri TEK'in Yönetim Kurulunca onanmakla ayrıca bir tâyin işlemine lüzum kalmadan ücret, emeklilik gibi özlük hakları saklı kalmak üzere TEK'e geçer.

İmtiyaz hakları

GEÇİCİ MADDE 6 — Bu kanunun yayınlanmasından önce belediye elektrik işletmelerine intikal etmiş bulunan imtiyaz hakları, vecibeleri ve tesisleri bu işletmelerin devri ile diğer imtiyazlı ortaklıklara ait imtiyaz, hak ve vecibe ve tesisleri ise, imtiyaz süreleri sonunda TEK'e geçer.

Vergi, resim ve harç muafiyeti

GEÇİCİ MADDE 7 — Bu kanunun uygulanması sebebiyle yapılacak devir, tescil ve diğer işlemler her türlü vergi resini, harç ve malî mükellefiyetten müstesnadır.

TEK'in ilk hesap dönemi

GEÇİCİ MADDE 8 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten aynı yılın sonuna kadar olan süre, TEK'in ilk hesap dönemidir.

Devralınacak dosya, evrak ve demirbaşlar

GEÇİCİ MADDE 9 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçici 1 ve 2 nci maddelerin uygulanması dolayısıyla TEK'e devrolunacak idare, kuruluş, kurum ve işletmelerin, bu kanunun 3ncü maddesinde belirtilen işlerle ilgili her türlü dosya ve evrakı geçici 1 ve 2 nci maddelerdeki süreler içinde TEK'e devrolunur.

Kanunun yürürlüğe girmesi

MADDE 37 — Bu kanunun TEK'in Yönetim Kurulu üyelerinin, Genel Müdür ve yardımcılarının atanmalarına ait hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinden 3 ay sonra yürürlüğe girer.

Kanunun yürütülmesi

Bu kanunu Bakanlar Kurulu

MADDE 38
yürütür.

	5/12/1966
Başbakan Süleyman Demirel	Devlet Bakanı B. Sezgin
Devlet Bakanı K. Ocak	Devlet Bakanı A. F. Alişan
Adalet Bakanı H. Düçer	Millî Savunma Bakanı A. Topaloğlu
içişleri Bakanı F. Sukan	Dışişleri Bakanı V. F. Sukan
Maliye Bakanı C. Bilgehan	Millî Eğitim Bakanı O. Dengiz
Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı S. Tekin Müftüoğlu
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı E. Somunoğlu	Güm. ve Tekel Bakanı î. Tekin
E. Erdinç	Köy işleri Bakanı Ulaştırma Bakanı S. öztürk
Tarım Bakanı B. Dağdaş	Sanayi Bakam M. Turgut
Çalışma Bakam A. N. Erdem	Turizm ve Ta. Bakanı V. H. Dinçer
imar ve iskân Bakanı H. Menteşeoğlu	S. O. Avcı

En. ve Ta. Kay. Bakanı

NOT : TEK Kanun Tasarısına ait genel gerekçe; daha önce Dergimizin 64. sayısı 10. sayfasında ve 75 - 76. sayısı 32. sayfasında bu konu ile ilgili yayın yapıldığından, bu sayımıza konulmamıştır.

î. Deriner